

Հարցաթերթ
Աշխարհագրություն առարկայի օլիմպիադայի մարզային (քաղաքային)
փուլի – 2016 թ.
/տևողությունը՝ 150 րոպե/
11-12-րդ դասարաններ

1. **Աշխարհի բնակչության ազգային կազմի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.....1,5 միավոր**
- 1) Բնակչության ազգային և կրոնական կազմերի սահմանները մշտապես համընկնում են:
 - 2) Բնակչության ազգային և լեզվագրական կազմերը աշխարհի առանձին տարածաշրջաններում չեն համընկնում:
 - 3) Ազգի հատկանիշներից են լեզվի, հոգևոր մշակույթի և հոգեբանական խառնվածքի ընդհանրությունը:
 - 4) Ազգն ունի ազգությանը բնորոշ հատկանիշներ, սակայն սոցիալտնտեսական զարգացման ավելի ցածր աստիճանի վրա է, քան ազգությունը:
 - 5) Այն երևույթը, երբ ամրապնդվում է ազգի լեզվական և մշակութային ընդհանրությունը, երբ ազգը դառնում է ավելի միասնական ու ամրակուռ, կոչվում է ազգերի միաձուլում:
 - 6) Աշխարհում խոշորագույն լեզվաընտանիքը հնդեվրոպականն է, իսկ ամենատարածված լեզուն՝ չինարենը:
2. **Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.....1,5 միավոր**
- 1) Միջնաշխարհում արևափայլի տևողությունը ավելի մեծ է, քան եզրային լեռնաշղթաների արտաքին լանջերին:
 - 2) Հայկական լեռնաշխարհի հարավում, ձմռանը գիշերվա տևողությունն ավելի կարճ է, քան հյուսիսում:
 - 3) Լեռնաշխարհի հարավում, հունիսի 22-ին, ցերեկվա տևողությունն ավելի երկար է, քան հյուսիսային բևեռում:
 - 4) Լեռնաշխարհի հարավում, դեկտեմբերի 22-ին, գիշերվա տևողությունն ավելի երկար է, քան հարավային բևեռում:
 - 5) Լեռնաշխարհի հյուսիսում, սեպտեմբերի 23-ին, գիշերվա և ցերեկվա տևողությունը հավասար է:
 - 6) Լեռնաշխարհի հյուսիսում, հունիսի 22-ին, գիշերվա տևողությունը ավելի երկար է, քան հյուսիսային բևեռում:
3. **Սահմանել «բնական պայմաններ» և «բնական ռեսուրսներ» հասկացությունները: Բերել օրինակներ.....2 միավոր**
4. **Լճային զոգավորությունների ո՞ր տեսակներն են բնորոշ՝ ա) Ավստրալիային, բ) Սկանդինավիային, գ) հրաբխային շրջաններին և դ) Արևելաաֆրիկական մեծ բեկվածքին: Յուրաքանչյուրից բերել երկուական օրինակ.....2 միավոր**

5. **Տրված պետությունները դասավորել բանբակի համախառն բերքի աճման կարգով.....1 միավոր**
1) Բրազիլիա	3) Թուրքիա
2) Հնդկաստան	4) Չինաստան
6. **Գրել այն տարածաշրջանների համարները, որոնք խաղողագործության մեջ մասնագիտացված չեն.....1 միավոր**
1) Սևանի ավազան	5) ՀՀ հյուսիս-արևելք
2) Արարատյան դաշտ	6) Ջանգեզուրի հարավ
3) Շիրակի դաշտ	7) Լոռվա սարահարթ
4) Արփայի հովիտ	8) Եղվարդի սարավանդ
7. **Որոշ տվյալներով Հայկական լեռնաշխարհը զբաղեցնում է 370.000 կմ² մակերես, որից 100.000 կմ²-ը զբաղեցնում է Հայկական հրաբխային բարձրավանդակը:**
1. **Որքա՞ն մակերես կզբաղեցնի Հայկական լեռնաշխարհը 1:500.000 մասշտաբի քարտեզում.....1 միավոր**
 2. **Որքա՞ն մակերես կզբաղեցնի Հայկական հրաբխային բարձրավանդակը 1:2.000.000 մասշտաբի քարտեզում.....1 միավոր**
8. **Որքա՞ն էլեկտրաէներգիա (կվտ/ժամ) կարելի է ստանալ 2 տոննա նավթի (ջերմային գործակիցը՝ 1,5) և 5 տոննա գորշ ածխի այրումից (ջերմային գործակիցը՝ 0,5).....2 միավոր**
9. **Ընտրել միջերկրածովային կլիմա ունեցող 4 քաղաքները.....1 միավոր**
Յաունդե, Լոս-Անջելես, Լիսաբոն, Պերտ, Բուենոս-Այրես, Պալերմո, Քեյփթաուն, Դակար, Բանգկոկ, Օդեսա:
10. **Ընտրել 4 պետություններ, որոնց բնակիչները գերազանցապես պատկանում են հնդեվրոպական լեզվաընտանիքին, բայց դավանում են մահմեդականություն.....1 միավոր**
Մակեդոնիա, Եմեն, Բոսնիա և Հերցեգովինա, Տաջիկստան, Լիբանան, Մոնտե Նեգրո, Պակիստան, Սյամնա, Բանգլադեշ, Ինդոնեզիա:
11. **Ընդերքի ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում է.0,5 միավոր**
- 1) հանքավայրերում աղքատ պաշարներով թափոնների կուտակումը
 - 2) պոչամբարներում չկորզված նյութերի կուտակումը
 - 3) ընդերքի ռեսուրսների համալիր յուրացումը
 - 4) հանքարդյունահանման հին ավանդական մեթոդների վերականգնումը:
12. **ԼՂՀ-ի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.....0,5 միավոր**
- 1) մեկ շնչին բաժին ընկնող վարելահողերի մակերեսը մի քանի անգամ գերազանցում է ՀՀ համապատասխան ցուցանիշը,
 - 2) համեմատաբար մեղմ ու խոնավ կլիմայի պատճառով ոռոգման խնդիրը հանրապետությունում սուր չէ,
 - 3) բազմամյա տնկարկների ընդհանուր տարածքը կազմում է շուրջ 13 հազ. հա,
 - 4) ոռոգվող հողատարածությունների ընդհանուր մակերեսը կազմում է շուրջ 130 հազ. հա

13. Ընտրել կլիմայի տիպերի և դրանց բնորոշ գծերի տրված համապատասխանության ճիշտ շարքը.....1 միավոր
1. ծովային կլիմա	ա. բնորոշ են ջերմաստիճանի մեծ տատանումները և տարվա ընթացքում անհավասարաչափ բաշխված քիչ տեղումները
2. մուսսոնային կլիմա	բ. բնորոշ են ջերմաստիճանի փոքր տատանումները և ամբողջ տարին թափվող առատ տեղումները
3. ցամաքային կլիմա	գ. բնորոշ են մեղմ ու խոնավ ձմեռները և տաք ու չոր ամառները
4. միջերկրածովյան կլիմա	դ. բնորոշ են ցուրտ ու չոր ձմեռները և տաք ու խոնավ ամառները
14. Ո՞րն է «բնական զոնա-բնորոշ կենդանատեսակներ» համապատասխանության ճիշտ շարքը.....1 միավոր
1. պրերիա	ա. յագուար, գետակինճ
2. տունդրա	բ. գորշ արջ, որմզդեղն
3. տայգա	գ. բիզոն, գայլ
4. խոնավ արևադարձային անտառ	դ. բևեռաղվես, կարիբու
- 1) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ
 2) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա
 3) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-գ
 4) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
15. 1) Ինչո՞վ է բացատրվում Կարմիր ծովի ջրի մեծ աղիությունը:
 2) Ո՞րն է ՀՀ ամենամարդաշատ գոտին ըստ բարձրության և ինչու՞.....2 միավոր